

LATVIJAS REPUBLIKA
VALKAS NOVADA PAŠVALDĪBA

Reģ.Nr.90009114839, Norēķinu konts LV16UNLA0050014283134, AS SEB banka, kods UNLALV2X
Semināra iela 9, Valka, Valkas novads, LV-4701; tālr.64722238, e-pasts: novads@valka.lv

SAISTOŠIE NOTEIKUMI
Valkā

2023.gada 30.novembrī

Nr.16

APSTIPRINĀTI
ar Valkas novada pašvaldības domes
2023.gada 30.novembrī sēdes lēmumu Nr.310
(protokols Nr.24, 3.§)

Par brīvprātīgās iniciatīvas pabalstiem Valkas novadā

*Izdoti saskaņā ar
Pašvaldību likuma 44.panta otro daļu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Saistošie noteikumi (turpmāk – noteikumi) nosaka pašvaldības brīvprātīgās iniciatīvas pabalstu veidus Valkas novadā, pabalsta apmēru, piešķiršanas un izmaksas kārtību.
2. Pabalstu piešķir personām, kuras savu pamata dzīvesvietu ir deklarējušas Valkas novada administratīvajā teritorijā.
3. Pabalstu piešķir, neizvērtējot personas (ģimenes) ienākumus.
4. Valkas novada Sociālais dienests (turpmāk – Sociālais dienests) pieņem lēmumu par pabalsta piešķiršanu, uz kura pamata personām pabalstus izmaksā ar pārskaitījumu uz personu norādīto kredītiestādes kontu vai skaidrā naudā kasē vai arī veic samaksu par pakalpojumu pēc rēķina piedādīšanas pakalpojuma sniedzējam līdz mēneša 25.datumam.
5. Pašvaldībā tiek izmaksāti šādi pabalsti:
 - 5.1. jaundzimušā pabalsts;
 - 5.2. apbedīšanas pabalsts;
 - 5.3. ēdināšanas pabalsts izglītības iestādē;
 - 5.4. pabalsts 100 gadu dzīves jubilejā;
 - 5.5. aizgādņa pabalsts.

II. Jaundzimušā pabalsts

6. Tiesības pieprasīt jaundzimušā pabalstu ir bērnu vecākiem (aizbildnim) par katru jaundzimušo bērnu, kura deklarētā dzīvesvieta ir Valkas novadā un iepriekš nav saņemts jaundzimušā pabalsts no citas pašvaldības.
7. Jaundzimušā pabalsta apmērs ir:
 - 7.1. 300,00 *euro* par katru jaundzimušo bērnu, ja bērnam ir abi vecāki un abi vecāki bez pārtraukuma ne mazāk kā sešus mēnešus pirms bērna dzimšanas un līdz materiālā pabalsta saņemšanas brīdim ir deklarējuši savu pamata dzīves vietu Valkas novadā un bērns pēc dzimšanas tiek deklarēts Valkas novadā (pirmā deklarētā dzīves vieta);
 - 7.2. 150,00 *euro* par katru jaundzimušo bērnu, ja bērnam ir abi vecāki un viens no vecākiem bez pārtraukuma ne mazāk kā sešus mēnešus pirms bērna dzimšanas un līdz materiālā pabalsta saņemšanas brīdim ir deklarējis savu pamata dzīves vietu Valkas novadā un bērns pēc dzimšanas tiek deklarēts Valkas novadā (pirmā deklarētā dzīves vieta);
 - 7.3. 300,00 *euro* par katru jaundzimušo bērnu, ja bērnam ir viens vecāks, kurš bez pārtraukuma ne mazāk kā sešus mēnešus pirms bērna dzimšanas un līdz materiālā pabalsta saņemšanas brīdim ir deklarējis savu pamata dzīves vietu Valkas novadā un bērns pēc dzimšanas tiek deklarēts Valkas novadā (pirmā deklarētā dzīves vieta).
8. Tiesības pieprasīt jaundzimušā pabalstu par katru bērnu ir 12 mēnešu laikā no bērna piedzimšanas dienas. Bērnam jābūt deklarētam Valkas novadā bez pārtraukuma līdz materiālā pabalsta saņemšanas brīdim.
9. Pabalstu izmaksā šādā kārtībā:
 - 9.1. 50% apmērā no noteikumu 7.punktā minētā pabalsta viena mēneša laikā no pabalsta piešķiršanas brīža.

- 9.2. 50% apmērā no noteikumu 7.punktā minētā pabalsta viena mēneša laikā no brīža, kad bērns ir sasniedzis viena gada vecumu.
10. Tiesības saņemt jaundzimušā pabalstu ir tikai vienam no bērna vecākiem, kura dzīvesvietā bērns ir deklarēts. Ja bērns ir deklarēts atsevišķā dzīves vietā, tiesības uz materiālo pabalstu ir tam no vecākiem, kas ir deklarēts Valkas novadā. Ja abi bērna vecāki ir vienlīdz tiesīgi saņemt materiālo pabalstu, vecāki vienojas par materiālā pabalsta saņemšanu.
11. Jaundzimušā pabalsta saņemšanai vienam no bērna vecākiem jāiesniedz iesniegums Sociālajā dienestā ar lūgumu piešķirt jaundzimušā pabalstu sakarā ar bērna piedzimšanu, norādot iesnieguma iesniedzēja vārdu, uzvārdu, personas kodu, dzīves vietu, kredītiestādes konta numuru (ja pabalstu vēlas saņemt kredītiestādes pārskaitījuma veidā) un bērna vārdu, uzvārdu un personas kodu, kā arī jāuzrāda bērna dzimšanas apliecība, ja Sociālā dienesta programmā nav pieejama šāda informācija.
12. Ja bērns tiek reģistrēts Valkas novada Dzimtsarakstu nodaļā, noteikumu 11.punktā minēto iesniegumu var iesniegt arī Valkas novada Dzimtsarakstu nodaļā tūlīt pēc bērna registrācijas un dzīvesvietas deklarēšanas.

III. Apbedīšanas pabalsts

13. Tiesības pieprasīt apbedīšanas pabalstu ir ģimenes loceklim vai personai, kura uzņēmusies mirušā apbedīšanu gadījumā, ja mirušā pēdējā deklarētā dzīvesvieta bija Valkas novadā. Pabalstu piešķir, ja iesniegums saņemts ne vēlāk kā viena mēneša laikā pēc miršanas apliecības izsniegšanas datuma.
14. Apbedīšanas pabalsta saņemšanai, personai, kura uzņemas apbedīšanu, jāiesniedz iesniegums Sociālajā dienestā ar lūgumu piešķirt apbedīšanas pabalstu sakarā ar personas nāvi, norādot iesnieguma iesniedzēja vārdu, uzvārdu, personas kodu, dzīves vietu, kredītiestādes konta numuru (ja pabalstu vēlas saņemt kredītiestādes pārskaitījuma veidā) un mirušās personas vārdu, uzvārdu un personas kodu, kā arī jāuzrāda miršanas apliecība, ja Sociālā dienesta "SOPA" programmā nav pieejama šāda informācija.
15. Apbedīšanas pabalsta apmērs ir līdz 360,00 *euro*, bet ne vairāk par faktiskajiem izdevumiem mirušās personas apbedīšanai.
16. Apbedīšanas pabalsta apmēru samazina par Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras izmaksātā valsts apbedīšanas pabalsta apmēru, ja par mirušo personu ir bijušas tiesības saņemt minēto pabalstu.
17. Gadījumā, ja mirušai personai ir pirmās pakāpes radnieki, tiek izvērtēti saņemto apbedīšanas pabalstu (Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra, darbavieta, arodbiedrība u.c.) kopējais apmērs.
18. Gadījumā, ja mirusi persona, kuras pēdējā dzīvesvieta bija deklarēta Valkas novadā un kurai nav apgādnieku vai personas, kas uzņemtos apbedīšanu, pašvaldība slēdz līgumu ar fizisku (juridisku) personu par šī pakalpojuma organizēšanu un sedz ar apbedīšanu saistītos izdevumus.

IV. Ēdināšanas pabalsts izglītības iestādē

19. Pabalsts tiek piešķirts bērnam bez ģimenes materiālā stāvokļa izvērtēšanas pēc bāriņtiesas, izglītības iestāžu, mediķu vai sociālā darbinieka pamatota atzinuma uz laiku līdz 3 mēnešiem. Pabalsta apmērs ir pakalpojumu sniedzēja un pašvaldības līgumā noteiktā maksa par bērnu ēdināšanu. Ēdināšanas pabalstu ir tiesības saņemt izglītības iestādē bērnam, ja bērns:
- 19.1. apmeklē Valkas novada pirmsskolas izglītības iestādes;
- 19.2. iegūst izglītību Valkas novada vispārējās izglītības iestādēs;
- 19.3. iegūst izglītību cita novada izglītības iestādēs, ja pašvaldības izglītības iestādēs nevar nodrošināt bērnam nepieciešamo speciālo izglītības programmu un ēdināšanu nenodrošina valsts;
- 19.4. iegūst izglītību profesionālās vidējās izglītības iestādēs vai augstskolā dienas nodaļā un nestrādā, bet ne ilgāk kā līdz 21 gada vecumam (ieskaitot).
20. Ēdināšanas pabalstu izglītības iestādē ieskaita tā pakalpojuma sniedzēja kontā, ar kuru pašvaldībai ir noslēgts līgums par bērnu ēdināšanu.
21. Ja pašvaldībai nav noslēgts līgums ar ēdināšanas pakalpojuma sniedzēju, ēdināšanas pabalsts izglītības iestādē vienu reizi mēnesī tiek ieskaitīts tā bērna kontā, kuram piešķirts pabalsts, ja bērns iegūst izglītību profesionālās vidējās izglītības iestādē. Pabalstu aprēķina - mācību dienu skaitu reizinot ar 1,60 *euro*.

V. Pabalsts 100 gadu dzīves jubilejā

22. Pabalsts tiek piešķirts Valkas novada administratīvajā teritorijā dzīvesvietu deklarējušajām personām 100 gadu dzīves jubilejā.
23. Pabalstu 100 gadu dzīves jubilejā izsniedz skaidrā naudā vai ar kredītiestādes pārskaitījumu.

VI. Aizgādņa pabalsts

24. Tiesības pieprasīt aizgādņa pabalstu ir personai, kuru Valkas novada bāriņtiesa ir iecēlusi par aizgādni vai pagaidu aizgādni personai ar ierobežotu rīcībspēju (turpmāk – aizgādnis).
25. Valkas novada bāriņtiesa, ieceļot aizgādni, rakstveidā informē šo personu par tiesībām saņemt aizgādņa pabalstu.

26. Aizgādņa pabalsta apmērs par vienu aizgādnībā esošo personu mēnesī ir:
- 26.1. 30,00 *euro*, ja aizgādnībā esoša persona nedzīvo specializētajā sociālās aprūpes centrā vai ārstniecības iestādē;
 - 26.2. 15,00 *euro*, ja aizgādnībā esoša persona dzīvo specializētajā sociālās aprūpes centrā vai ārstniecības iestādē.
27. Aizgādņa pabalsts saņemšanai, aizgādnim jāiesniedz iesniegums Sociālajā dienestā norādot iesnieguma iesniedzēja vārdu, uzvārdu, personas kodu, dzīves vietu, kredītiestādes konta numuru (ja pabalstu vēlas saņemt kredītiestādes pārskaitījuma veidā) un aizgādnībā esošās personas vārdu, uzvārdu, personas kodu, kā arī jāuzrāda bāriņtiesas lēmums par aizgādņa iecelšanu, ja Sociālā dienesta rīcībā nav šādas informācijas.
28. Noteikumu 27.punktā minēto iesniegumu, var iesniegt arī Valkas novada bāriņtiesā tūlīt pēc lēmuma pieņemšanas par aizgādnības nodibināšanu.
29. Pabalsts jāpieprasa 12 mēnešu laikā no tiesību rašanās dienas (pieņemts lēmums par personas iecelšanu par aizgādni). Ja šis termiņš nokavēts, pabalstu izmaksā tikai par iepriekšējiem 12 mēnešiem, skaitot no pabalsta pieprasīšanas dienas.
30. Par nepilnu mēnesi pabalsta apmērs tiek noteikts proporcionāli dienu skaitam atbilstoši noteikumu 25.punktā noteiktā pabalsta apmēram.
31. Aizgādnis, kuram piešķirts pabalsts, nekavējoties informē Sociālo dienestu un bāriņtiesu gadījumos, kad aizgādnībā esoša persona:
- 31.1. mainījusi pamata dzīvesvietu ārpus Valkas novada administratīvās teritorijas vai Latvijas Republikas teritorijas;
 - 31.2. ievietota specializētajā sociālās aprūpes centrā vai ilgstoši atrodas ārstniecības iestādē;
 - 31.3. atgriezies ģimenē no specializētā sociālās aprūpes centra vai ilgstošas atrašanās ārstniecības iestādē;
 - 31.4. mirusi.
32. Ja aizgādnis noteikumu 31.punktā minētos nosacījumus nav pildījis, bet ir saņēmis pabalstu, aizgādnim ir pienākums pārmaksāto pabalsta summu Valkas novada pašvaldībai atmaksāt labprātīgi. Ja aizgādnis to neatmaksā labprātīgi, attiecīgo summu normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā piedzen tiesas ceļā.
33. Aizgādnim līdz kārtējā gada 1.februārim jāiesniedz bāriņtiesā norēķins par iepriekšējā gada aizgādnības pārvaldību.
34. Ja aizgādnis līdz kārtējā gada 1.februārim nav iesniedzis bāriņtiesā norēķinu par iepriekšējā gada aizgādnības pārvaldību, bāriņtiesas atbildīgais darbinieks par to nekavējoties informē Sociālo dienestu, un pabalsta izmaksas tiek aizturētas.
35. Pabalsta izmaksu aizgādnim atjauno pēc bāriņtiesas informācijas sniegšanas Sociālajam dienestam par norēķina par aizgādnības pārvaldību saņemšanu. Ja norēķina par aizgādnības pārvaldību iesniegšana tiek kavēta ilgāk par trim mēnešiem, pabalsta izmaksa tiek atsākta tikai no norēķina iesniegšanas dienas, anulējot aizturēto pabalstu summu.
36. Ja aizgādnis laikus nav saņēmis piešķirto pabalstu bāriņtiesas vai Sociālā dienesta vainas dēļ, to izmaksā aizgādnim bez termiņa ierobežojuma.
37. Pabalsta izmaksu Sociālais dienests pārtrauc vai izbeidz:
- 37.1. ja bāriņtiesa pieņēmusi lēmumu par aizgādņa:
 - 37.1.1. atcelšanu no pienākumu pildīšanas;
 - 37.1.2. atstādināšanu uz laiku no aizgādņa pienākumu pildīšanas;
 - 37.1.3. atlaišanu no aizgādņa pienākumu pildīšanas;
 - 37.2. mirusi aizgādnībā esošā persona;
 - 37.3. miris aizgādnis.
38. Bāriņtiesa nekavējoties informē Sociālo dienestu par noteikumu 37.punktā minētā lēmuma pieņemšanu.

VII. Noslēguma jautājumi

39. Sociālā dienesta lēmumu par pabalsta piešķiršanu vai atteikumu to piešķirt Administratīvā procesa likumā noteiktā kārtībā var apstrīdēt Valkas novada pašvaldības Administratīvajā komisijā. Administratīvajās komisijas pieņemto lēmumu var pārsūdzēt Administratīvā procesa likuma noteiktajā kārtībā.
40. Atzīt par spēku zaudējušiem Valkas novada domes 2021. gada 28. janvāra saistošos noteikumus Nr.8 "Pašvaldības brīvprātīgās iniciatīvas – atbalsts Valkas novada iedzīvotājiem" (Valkas Novada Vēstis, 124(2), 31.03.2021.).

**Valkas novada pašvaldības saistošo noteikumu Nr.16
“Par brīvprātīgās iniciatīvas pabalstiem Valkas novadā”
paskaidrojuma raksts**

Paskaidrojuma raksta sadaļa	Norādāmā informācija
1. Mērķis un nepieciešamības pamatojums	1.1. Saistošo noteikumu mērķis ir īstenot pašvaldības brīvprātīgās iniciatīvas piešķirot jaundzimušā pabalstus, apbedīšanas pabalstus, ēdināšanas pabalstus izglītības iestādē, pabalstus 100 gadu dzīves jubilejā un aizgādņa pabalstus personām, kuras savu pamata dzīvesvietu ir deklarējušas Valkas novada administratīvajā teritorijā. 1.2. 2023.gada 1.janvārī stājās spēkā Pašvaldību likums, kur Pārejas noteikumu 6.punktā noteikts, ka “Dome izvērtē uz likuma “Par pašvaldībām” normu pamata izdoto saistošo noteikumu atbilstību šim likumam un izdod jaunus saistošos noteikumus atbilstoši šajā likumā ietvertajam pilnvarojumam. Līdz jaunu saistošo noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2024.gada 30.jūnijam piemērojami uz likuma “Par pašvaldībām” normu pamata izdotie saistošie noteikumi, ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu.” 1.3. Valkas novada domes 2021.gada 28.janvāra saistošo noteikumu Nr.8 „ Pašvaldības brīvprātīgās iniciatīvas – atbalsts Valkas novada iedzīvotājiem” (turpmāk - Saistošie noteikumi Nr.8) izdošanas tiesiskais pamats ir likuma “Par pašvaldībām” 43. panta trešā daļa. Likuma “Par pašvaldībām” 43. panta trešā daļa nosaka, ka “Dome var pieņemt saistošos noteikumus arī, lai nodrošinātu pašvaldības autonomo funkciju un brīvprātīgo iniciatīvu izpildi.” Viena no pašvaldības autonomajām funkcijām saskaņā ar Likuma “Par pašvaldībām” 15.panta pirmās daļas 7.punktu ir “nodrošināt iedzīvotājiem sociālo palīdzību”. Minētais punkts būtiski neatšķiras no Pašvaldību likuma 4.panta pirmās daļas 9.punkta, kas nosaka vienu no pašvaldības autonomajām funkcijām, proti, “nodrošināt iedzīvotājiem atbalstu sociālo problēmu risināšanā, kā arī iespēju saņemt sociālo palīdzību un sociālos pakalpojumus”. 1.4. Izvērtējot saistošo noteikumu nepieciešamības pamatojumu secināms, ka Saistošie noteikumi Nr.8 ir jāizdod no jauna ar jaunu tiesisko pamatojumu. Saistošo noteikumu Nr.8 teksta daļa ir gandrīz saglabājama, to vienkāršojot un strukturizējot tā, lai iedzīvotājiem saistošie noteikumi būtu vieglāk lasāmi un saprotami.
2. Fiskālā ietekme uz pašvaldības budžetu	2.1. Saistošie noteikumi nepalielinās pašvaldības budžeta izdevumus, jo pašvaldības atbalsta apmērs, kas ir noteikts Saistošajos noteikumos Nr.8, nemainīsies. 2.2. Saistošie noteikumi paredz sniegt atbalstu aptuveni 110-120 personām par kopējo summu 23 000 <i>euro</i>/gadā. 2.3. Saistošo noteikumu īstenošanai nav nepieciešami resursi jaunu institūciju vai darbavietu veidošanai.
3. Sociālā ietekme, ietekme uz vidi, iedzīvotāju veselību, uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā, kā arī plānotā regulējuma ietekme uz konkurenci	3.1. sociālā ietekme – ietekme uz cilvēku dzīvesveidu, kultūru, labsajūtu, sabiedrību kopumā, kā arī ietekme uz konkrētām sabiedrības grupām, tai skaitā sociālās atstumtības riskam pakļautajām sabiedrības grupām; 3.2. ietekme uz vidi – šo saistošo noteikumu izpilde neietekmēs vidi; 3.3. ietekme uz iedzīvotāju veselību – nav ietekmes; 3.4. ietekme uz uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā – nav ietekmes; 3.5. ietekme uz konkurenci – nav ietekmes.
4. Ietekme uz administratīvajām procedūrām un to izmaksām	4.1. Saistošie noteikumi neparedz papildus administratīvo procedūru izmaksas. 4.2. Saistošo noteikumu piemērošanā personas var vērsties Valkas novada Sociālajā dienestā.
5. Ietekme uz pašvaldības funkcijām un cilvēkresursiem	Saistošie noteikumi pilda pašvaldības autonomu funkciju, kas noteikta Pašvaldību likuma 4.panta pirmās daļas 9.punktā, proti, nodrošina iedzīvotājiem atbalstu sociālo problēmu risināšanā, kā arī iespēju saņemt sociālo palīdzību un sociālos pakalpojumus.
6. Informācija par izpildes nodrošināšanu	Saistošo noteikumu izpildi nodrošina Valkas novada Sociālais dienests.
7. Prasību un izmaksu samērīgums pret ieguvumiem, ko sniedz mērķa sasniegšana	Noteikumi ir piemēroti iecerētā mērķa sasniegšanas nodrošināšanai, t.i. sniegt atbalstu daudz bērnu ģimenēm un aizbīdņiem.

8. Izstrādes gaitā veiktās konsultācijas ar privātpersonām un institūcijām	8.1. Noteikumu projektu ir izstrādājuši pašvaldības speciālisti. 8.2. Saistošo noteikumu projekts nodots sabiedrības viedokļa noskaidrošanai, publicējot Valkas novada pašvaldības oficiālajā tīmekļvietnē www.valka.lv sadaļā 16.11.2023. Viedokļa izteikšanas termiņš noteikts divas nedēļas no publicēšanas dienas. Sabiedrības viedokļi šajā termiņā pašvaldībā netika iesniegti. 8.3. Cita veida saziņa un konsultācijas nav notikušas.
--	---

Valkas novada pašvaldības domes priekšsēdētāja vietnieks

V.Zariņš